

Rezultati poskusov prenosa optimalnih tehnologij v kmetijsko proizvodnjo

Skladno z usmeritvami družbenega plana občine za območje 1986-90 naj bi se povečevala skupna in tržna kmetijska proizvodnja za 3 odstotke. K povečanju kmetijske proizvodnje bo poleg ureditve ekonomskih in drugih odnosov prispeval prenos strokovnega znanja v proizvodnjo. Samoupravna interesna skupnost za pospeševanje kmetijstva in proizvodnje hrane občin mesta Ljubljane je financirala naloge prenosa znanja v proizvodnjo, ki so jih izvajale pospeševalne službe kmetijskih združenj v sodelovanju z Biotehniško fakulteto, kmetijskim in Veterinarskim zavodom. Kmetijski pospeševalci so organizirali proizvodne poskuse, demonstracije in ogledne kmetije. Skupno s strokovnimi delavci sodelujočih institucij so svetovali in spremljali izvajanje uvajane tehnologije v proizvodnjo pšenice, koruze za zrnje in silažo, koriščenje travinja ter prirake mleka in mesa. Skupno je bilo na območju KZ Ljubljana TZO Vič vključenih v strokovno delo 114 kmetij združenih kmetov.

Na oceni rezultatov izvajanja poskusov v enem letu ne morejo biti oblikovani končni zaključki, zato se bodo poskusi nadaljevali tudi v letu 1987.

V letu 1986 je bilo postavljenih 8 sortnih poskusov za izbor najprimernejših sort pšenice, ječmena in ovs. Sedanji rezultati s pšenico kažejo, da območje Ljubljanske zadruge zaradi kotlinske lege z meglo in nasploh vlago in razdrobljenosti parcel (0,23 ha) ni najbolj primerno za pridelavo pšenice. V kolikor bi se opredelili za pridelavo pšenice je potrebno opredeliti proizvodne okolišče in zanje opredeliti tehnologijo in sorte.

Tudi v neugodnih pogojih so se ob uporabi optimalne tehnologije dobro obnesle sorte pšenice Balkan (intenzivna), Jugoslavija (polintenzivna) in Banija ter Nizija (resnica). Z izvajanjem vse agrotehnik se dosegajo pridelki nad 40 dt/ha. Osnovna pomanjkljivost v pridelovanju pšenice je nepravilno in premajhno gnojenje in neizvajanje zaščitnih ukrepov proti boleznim in škodljivcem.

Rezultati poskusov pridelovanja krompirja so pokazali vzroke nizkih pridelkov v pridelavi krompirja. Glavni vzrok nizkim pridelkom je neredno menjavanje semen in nepravčasno zatiranje bolezni in škodljivcev. Različni fungicidi se po uspešnosti bistveno ne razlikujejo med seboj (najbolje: 1-2 krat Antrakol ali Dithane in 2 krat Radomil MZ). Sorta Igor se je izkazala v naših pogojih pridelovanja kot preobčutljiva.

Proizvodnja koruze, tako za zrnje kot za silažo, je

ob uporabi kvalitetnih hibridnih semen dosegla visoko nivo. Z intenzivno pridelavo na istih površinah prihaja do slabšanja strukture zemlje in vsebnosti organske mase ter koloidnih delcev, tako da je nujno vrstne poljščin. Kjer se koruza prideluje več let ji mora slediti druga poljščina ali travno deteljna mešanica. Pri sortah Pioneer je bil pridelek za 10% višji kot pri drugih sortah.

Koruzi v obliki suhega zrnja, siliranega zrnja ali silaže je odlična energetska hrana za pisanje živali, predvsem mladim in plemenim živalim je nujno dodajati beljakovinska krmila.

Ljubljansko barje je na melioriranem območju velik proizvodni potencial za pridelavo koruze. Tržni višek bi se lahko plasiral na hribovito območje občine, če bi Zadruga HKS kreditirala zaloge, bi bila realna možnost pridelave koruze na Barju za 3.000 t koruznega zrnja.

Proizvodnja kvalitetne krme na travinju je predpogoj za ekonomičnejšo prirake mleka in mesa. Analize vzorcev tal so pokazale, da je na višinskih dolomitnih in neapnenčastih površinah v tleh veliko pomanjkanja $P^{2}O^{5}$, delno pomanjkanje $K^{2}O$ in mikroelementov, ter precejšnja zakisanost, tako da se obstoječa, čeprav kvalitetna, travna ruša ne razraste.

Na Ljubljanskem barju je veliko pomanjkanje $K^{2}O$, slabo se izkorišča tudi N^{2} . V ruši barjanskih travnikov je močno razširjena strupena barjanska preslica.

Kvalitetno travno rušo lahko dobimo z dosejavanjem novih trav ali z novo setvijo.

Izboljšanje travne ruše se doseže z:

- apnenjem, če je zamljišče kislo;
- gnojenjem s hlevskim gnojem ali Tomaževo žlindro, če zemljišču primanjkuje mikroelementov;
- gnojenjem z NPK 8 : 26 : 26 ali z NPK sestave, kjer hranil na splošno primanjkuje;
- gnojenjem z NPK 10 : 20 : 30 ali podobnim NPK, kjer po analizi tal manjka $K^{2}O$.

Ob vseh zgoraj navedenih oblikah založnega gnojenja je nujno pravilno dognojevanje z KAN s 27% N po vsaki košnji.

Za boljše izkoriščanje travinja je nujno razširiti pašno rabo travnikov, predvsem za plamensko živino in krave. Premalo je razširjeno siliranje trave, ki lahko nadomesti dokupljena krmila in izboljša ekonomičnost prirake mleka in mesa.

Pospeševalna služba Kmetijske zadruge bo nadaljevala s projektom prenosa znanja v proizvodnjo tudi v letu 1987 tako v poljedelstvu kot v živinoreji.

Zavarovanje govejih plemenic v A in Z kontroli proizvodnje

Na področju ljubljanskih občin, se s 1/4-1987 organizira skupinsko zavarovanje govejih plemenic v A-kontroli proizvodnje po splošnih pogojih za zavarovanje živine — 86. Zavarovanje bo organizirano v okviru kmetijskih združenj oziroma TZO, s katerimi je sklenjena temeljna polica, v kateri so natančno določeni pogoji zavarovanja.

Samoupravni sklad za intervencije kmetijstva in v porabi hrane SRS prispeva za vsako zavarovano govedo 12.000 din, pod pogojem, da je zavarovano vsaj za 300.000 din in da je zavarovanjem krito 50% stroškov zdravljenja.

Pravico do prispevka republiškega sklada pa ima kooperant, če je v preteklem koledarskem letu oddal 2500 l mleka v hribovskem območju, v povprečju na kravo.

Dogovorjeno je, da se plemenska goveda v A-kontroli proizvodnje zavarujejo pod sledečimi pogoji:

- začetek zavarovanja 1/4-1987
 - premijska stopnja 5,6%
 - zavarovalna vsota po četrletjih zavarovalnega leta:
od 01. 04. 87—30. 06. 87	300.000
01. 07. 87—30. 09. 87	360.000
01. 10. 87—31. 12. 87	400.000
01. 01. 88—31. 03. 88	460.000
— letna premija znaša	21.280
— prisp. rep. sklada	12.000
— kmet plača še	9.280
— Soudeležba pri kritju stroškov zdravljenja je 20% pri vsaki veterinarski intervenciji.	

— Popusti na množičnost ostanejo nespremenjeni — 5—10 glav 10%, 11 glav dalje 20%.

— Na podlagi temeljne police zavarovalni zastopniki sklepajo nova zavarovanja, že obstoječa pa preurejajo na skadenco 1.4.

Denar, ki ostane za povračilo, se obračunava kooperantu v dobro pri plačilu premije.

— Zavarovane morajo biti vse krave in visoko breje telice v hlevu.

— Spremembe številnega stanja, vključevanje brejih telic in novohlevljenih krav je treba najkasneje v 14 dneh javiti zastopniku ali mlečnemu kontrolorju in javiti ZST, zaradi vključevanja teh živali v zavarovanje.

— Za nova in preurejena zavarovanja, za povečanje zavarovalne vsote ostane karenci v veljavi, za spremembe zavarovalnih vsot med letom pa se karenci ne upošteva.

V programu sofinanciranja pospeševanja kmetijske proizvodnje iz interventnih sredstev ljubljanskih občin bo sofinancirano zavarovanje govejih plemenic v Z kontroli proizvodnje.

Od 01. 04. 1987 dalje se goveje plemenice v Z kontroli proizvodnje zavarujejo pod sledečimi pogoji:

- premijska stopnja 5,6%
- najnižja zavarovalna vsota 330.000
- letna premija 18.480
- prispevek občinskega sklada 50% 9.240
- kmet plača 9.240
- Soudeležba pri kritju stroškov zdravljenja znaša 20% za vsako veterinarsko intervencijo.

Kako proti lubadarju

V minulem letu je po naših gozdovih pustošil žled. Žled ter pojav umiranja gozdov zaradi onesnaženega ozračja sta povzročila, da so gozdovi močno oslabei. Prav oslabei gozdovi pa so idealna tarča gozdnih škodljivcev. Zato želimo lastnike gozdov opozoriti na nekaj ukrepov, ki delujejo zaviralno na razvoj gozdnih škodljivcev:

— prvi ukrep je ta, da podrti, polomljeno ali kako drugače poškodovano dreve čimprej posekate. Seveda mora biti dreve pred posekom tudi odkazano

— za izdelane sortimente iglavcev velja, da jih morate po opravljenem poseku takoj odpeljati iz gozda. V kolikor to ni mogoče, jih morate v gozdu olupiti. Če tega ne boste napravili, se vam bodo pod ljubjem neobeljenih gozdnih sortimentov zaredili zalubniki. Tak napaden les pa je veliko manj vreden, kot če bi bil zdrav. Poleg tega pa bodo zalubniki, ki ste jih vzgajali v vaših neobeljenih

nih hlodih, napadli še okoliško zdravo dreve in škoda bo še veliko večja, kot bi sicer bila.

— veje smreke, jelke in rdečega bora morajo biti zložene na kupe tako, da prekrivajo svoje debelejšje konce in vrhače, ter neobeljene senčne ostanke

— panji brestov in iglavcev razen jelke morajo biti olupljeni.

In kako boste ravnali, če se v vašem gozdu pojavi žarišče lubadarja? Prvi ukrep je seveda takojšnji posek napadenega dreva. Tudi tu velja, da mora biti dreve pred posekom odkazano. Nadalje morate izdelane sortimente obvezno olupiti v gozdu. Lubje, veje in vrhače pa sežgite. Pri tem pa pazite, da ne povzročite gozdnega požara.

To je le nekaj najvažnejših ukrepov za preprečevanje škod gozdnih škodljivcev. Njihovo izvajanje je obvezno. Za neizvajanje teh ukrepov pa je zagrožena tudi kazen do 80.000 din.

JANKO VIDMAR

RAZMIŠLJANJE O NAŠEM DANES IN JUTRI

Človek, dokler ne čuti, ne verjame

Naj danes zapišem nekaj spoznanj o tem, s čim so se lahko srečali delavci pri obrtnikih (tudi iz naše občine) na poti po Avstriji in Zvezni republiki Nemčiji. Obiskali so pravzaprav dvoje vsem obrtnikom znanih mest, avstrijski Salzburg in tamkajšnji obrtni sejem ter München. V slednjem so se strokovni plati največ časa mudili v svetovno znanem tehničnem muzeju.

Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela Ljubljana vsako leto organizira tudi en poučni izlet v tujino. Kam sta od 11. do 13. aprila peljala skoraj sto popotnikov in popotnic vodnika Dore in Jože, smo že zapisali. Zakaj je predsednik skupščine sklada Zlatko Krumpačnik izbral za cilj prav ti mesti, pa nam je razumljivo šele sedaj, ko urejamo vtise.

Salzburški obrtni sejem ni tako znan kot dobrih 120 kilometrov oddaljeni münchenski obrtni sejem. Po površini in številu razstavljenih izdelkov, strojev, naprav, opreme... gospodarsko razvitejša sosedja. Srečevali smo se tudi s številnimi stroji in napravami, s katerimi lahko upravlja današnji in prihodnji avstrijski proizvajalec tisočev produktov. Precejšen del izdelkov poznamo tudi mi. Večkrat v drugačni, žal zastareli, podobi.

Zakaj navdušujoči? Ugotovili smo lahko hitro, kaj je pri proizvodnji surovin, polizdelkov, izdelkov, strojev, naprav, opreme... gospodarsko razvitejša sosedja. Srečevali smo se tudi s številnimi stroji in napravami, s katerimi lahko upravlja današnji in prihodnji avstrijski proizvajalec tisočev produktov. Precejšen del izdelkov poznamo tudi mi. Večkrat v drugačni, žal zastareli, podobi.

O toplotni izolaciji tako in drugače!

Prvi krog posvetov, ki jih je organizirala Konferenca svetov potrošnikov pri POK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik na temo toplotne in hidro izolacije je za nami in prav je, da vas na kratko seznamimo z njihovim potekom.

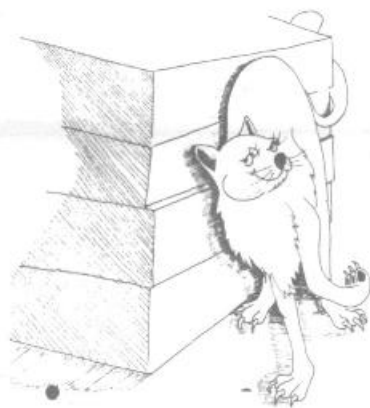
Na posvetih so sodelovali strokovnjaki OZD, ki proizvajajo materiale za toplotno in hidro zaščito, hkrati pa se strokovno ukvarjajo tudi s tehniko in tehnologijo izvajanja sanacijskih ukrepov za tovrstno zaščito. Na vseh trinajstih posvetih sta sodelovala Izolirka in Termika iz Ljubljane, Jub Dol pri Ljubljani na dveh posvetih, medtem ko je Krka iz Novega mesta zaradi pomanjkanja strokovnega kadra in oddaljenosti (sodelovala le s posameznimi vzorci zaščitnih materialov in propagandnim gradivom).

Oblikovno, tehnično — tehnološko, po materialu, sporočili z ene od tiskovnih konferenc Zveze slovenskih združenj iz Celovca, ko so pripovedovali o uvozu iz Slovenije. Odkrivali smo tudi ponudbo (sejemsko in trgovsko), ki spoštuje kupca in mu skuša iti vedno nasproti. Po nastopu, uporabnosti, priročnosti, skratka, v zadovoljstvo obeh. Priznati moramo, da nam je bilo to všeč in, da smo si želeli del takih poslovnih razmerij tudi pri nas.

Zakaj skrb vzbujajoči? Težko si je zamišljati poti, da katerih bi dohiteleti in seveda, prehiteli doseženo! Nikakor ni mogoče še številne ročne stiskalnice po naših delavnicah, postaviti ob bok računalniško vodenim strojem in napravam. Toliko po tehnični strani. Kaj pa po človeški, po izobrazbeni? Razkorak se veča, kljub temu, da je zadovoljstvo delavcev v naših obrtniških delavnicah (verjetno) na ustrezni ravni. Tako kažejo preštevili podatki zadnjih dni, ko iz industrije uhajajo dobri kvalificirani delavci. Če pa so ti še usposobljeni za posebna dela, so jim vrata obrtniških delavnic še bolj odprta. Tudi v naši občini!

In, kaj smo videli v tehničnem muzeju v Münchnu? Nesramno bi bilo, če bi našel vse, ki pri nas vodijo gospodarstvo in odločajo v njegovem imenu, in jim svetoval, da naj si čimprej najdejo čas in obiščejo ta enkratni predmetno opredeljeni zbir in izbor svetovnih dosežkov od pračloveka do človeka medplanetarnih poletov. To ni muzej, to je življenje včeraj, DANES, jutri... To je izzivajoča enciklopedija za ljudi vseh starosti, izobrazb in hotenj. Za nas bi bil že njegova današnja osnova preskok za ... desetletji.

—sj—

Resnično strokovno usposobljeni razlagalci so v grobem predstavili proizvodne programe svojih OZD, še zlasti pa so se potrudili, da nihče od navzočih potrošnikov ni ostal brez konkretnega odgovora oziroma nasveta za razrešitev njihovih problemov. Pri tem so se posluževali praktičnih prikazov s pomočjo diapozitivov in vzorcev raznih zaščitnih materialov, med udeležence pa razdelili tudi številne prospekte.

Po mnenju prisotnih so bili posveti aktualni in dobrodošli, res pa je, da smo ponekod naleteli tudi na določene pomanjkljivosti kot na nepravčasno obveščanje občanov in neogrete prostore.

KONFERENCA SVETOV POTROŠNIKOV

ZAKAJ TAKO?

Nezanimanje združenega dela za tehnično kulturo

V prvi polovici aprila je mestna organizacija za tehnično kulturo organizirala okroglo mizo na temo: vloga in pomen organizacij za tehnično kulturo v organizacijah združenega dela. Čeprav so na posvetu vabili kar šestdeset organizacij združenega dela, se je oddaljeval Papirnica Vevče. Samo v tej delovni organizaciji jim je edinim v

Ljubljani uspelo ustanoviti in spraviti v tek društvo ljudske tehnike, ki deluje že trindvajseto leto.

Kljub pičli udeležbi je bilo na okrogli mizi slišati marsikaj zanimivega. Društva za tehnično kulturo so najbolj številčna v osnovnih šolah. Potem pa mladi zgubijo stik z njimi in, kot že rečeno, niti v združenem delu ne čutijo nikakršne potrebe po njihovem ustanavljanju. Tam kjer društva delujejo, jim je med drugim uspelo po »računalniški mrzlici«, ki nas je doletela pred nekaj leti, seznaniti z osnovami delovanja računalnikov in z računalniškimi jeziki kopico ljudi, ki jim računalniki ne pomenijo le igranja na ekranih, ampak pravi delovni pripomoček. To je sicer le eno izmed številnih področij delovanja organizacij za tehnično kulturo, kaže pa na njihovo bistvo — širiti nova znanja med čimširši krog ljudi. Le z vrhunskimi strokovnjaki, brez zaledja širokega znanja ljudi, se bodo tudi sodobne tehnologije v združenem delu težko uveljavile.

V. P.